

Финансирано от програмата
ИМСАР на Европейския съюз

Информационната кампания по проект „ОСП – научи повече“ се изпълнява от АГРО ТВ, в партньорство с www.agro.bg и списание АгроКомпас, с финансовата подкрепа на програмата ИМСАР на Европейския съюз.

На 25 февруари България внесе в ЕК своя Национален стратегически план

След като беше одобрен от Министерски съвет, проектът на Стратегическия план на България по Общата селскостопанска политика (2023-2027) днес беше предаден от министъра на земеделието д-р Иван Иванов на Европейската комисия.

С него ръководството на Министерството на земеделието цели изпълнение на няколко основни приоритета – стимулиране на потреблението на български качествени и конкурентоспособни продукти на достъпни цени, насърчаване на българските земеделски производители, така че те да бъдат конкурентоспособни на европейските пазари и насочване на средства към развитието на селските райони.

Проектът на Стратегическия план за първи път поставя страната ни като равноправен европейски партньор в Общата селскостопанска политика. Бяха одобрени 60% вместо 15% национално съфинансиране за развитие на селските райони с цел

не само компенсиране на намаленото финансиране от Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони, но и с цел инвестиране в земеделието и растеж на икономиката.

С този план правителството на България показва за първи път, че българското земеделие е приоритет на изпълнителната власт.

Проектът на стратегическия план, който възлиза на над 8 млрд. евро, е изготвен с участието на земеделския сектор, в негов интерес и ще бъде разпределян справедливо, така че да няма противопоставяне на сектори.

Преди да получи одобрението на ЕК на своя Стратегически план, страната ни, заедно с всички останали държави членки, ще получи коментари от страна на службите на Комисията, на които трябва да отговори. До края на годината всички стратегически планове трябва да бъдат одобрени и да започне тяхното прилагане от 2023 г.

Финансирано от програмата
ИМСАР на Европейския съюз

Акценти от Проекта на Национален стратегически план на България

В хода на изготвянето на Националния стратегически план на България са установени 71 потребности. Много важно за новия програмен период е, че предварителната условност вече става задължителна за получаване на базово плащане. Стандартите, които трябва да се изпълняват, са познати на земеделските стопани, като към момента те изпълняват тези изисквания и получават допълнителни плащания под формата на зелени директни плащания.

ПЪРВИ СЪЛБ

СЕПП – заделени са около 48 процента от бюджета за директните плащания, 0,5 ха е изискването за минимална площ.

Таван на плащанията – 100 хил. евро, с приспадане заплатите на работниците, умножено по 2,5 пъти, като парите остават за преразпределение по Първи стълб. Базовото плащане ще бъде в размер около 100 евро/ха.

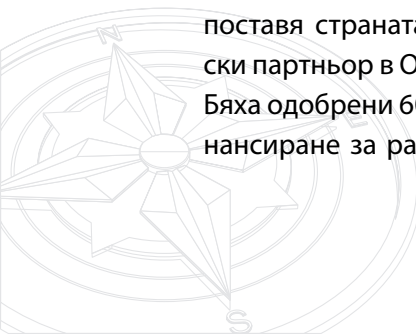
Преразпределително плащане - за малки и средни стопанства за първите 30 ха до 600 ха. За него се отделят 10 процента от тавана на директни плащания.

Младите фермери ще получат около 2 % от пакета за директните плащания, които средствата ще се разпределят по двата стълба. Те ще получават около 100 евро допълнително към базовото плащане за всичките си площи.

Малките стопани ще получат 0,36 процента от бюджета за директни плащания, като ще бъдат подкрепени със сумата до 1250 евро, но вече ще трябва да спазват задължителната условност.

Схема за памук – 4 държави ще я прилагат, включително и България.

Обвързаната подкрепа ще бъде 15 процента от бюджета за директни плащания – 13 процента за

плодове, зеленчуци и животни плюс 2 процента за протеинови култури.

При плодовете и зеленчуците са запазени всички подпомагани до момента култури, но ще се търсят гаранции, че е използван сертифициран посевен и посадъчен материал.

Важно е да се отбележи, че България не е извадила трапезните картофи от подпомагане по обвързаната подкрепа в своя стратегически план, отговорът зависи от Брюксел – след финално одобрение на стратегическия план.

Нова интервенция в обвързаното подпомагане ще бъде подкрепа за земеделски стопани, които отглеждат плодове и зеленчуци в планински и полупланински райони. Те ще получават по-висока ставка, но има ограничение на площите до 1,5 ха.

Обвързаната подкрепа ще обхваща също говедовъдство, овцевъдство и биволовство, като ще има специални интервенции за животните, които са включени в развъдни програми. Специално внимание ще бъде обърнато на животновъдите в планинските райони. Новото е, че е въведено ограничение на възрастта на животните, които ще могат да бъдат заявявани по схемите за обвързана подкрепа. Също така, в някои от интервенциите е завишено изискването за количество продукция, която трябва да бъде реализирана на пазара.

Преходна национална помощ – през новия програмен период тя ще е 50% от бюджета на преходната национална помощ, определен през 2013 г. За говеда новата референтна дата е 31.12.2018 година.

За тютюн производителите ще могат да избират между три референтни години – 2016, 2017 и 2018 г.

Зелена архитектура – екосхеми. За тях се отделят 25% от пакета за директни плащания. В рамките на Първи стълб са включени 9 интервенции. Екосхемите трябва да надградят базовите изисквания, т.е. трябва да бъдат положени допълнителни усилия от страна на земеделските стопани, като екосхемите са доброволни за тях. Всеки стопанин може да избира по коя и по колко от 9-те интервенции по екосхемите да кандидатства.

Биопроизводството е изведено като приоритет и ще се подпомага по две интервенции – за биоплощи и биоживотни

Ето и останалите екосхеми по Първи стълб:

- ✓ Интервенция за поддържане и подобряване на биологичното разнообразие и екологичната инфраструктура – в нея се включва спазване на изискването за 7% непроизводствени площи.
- ✓ Интервенция за намаляване използването на пестициди.
- ✓ Интервенция за подобряване и поддържане на биоразнообразието в горските екосистеми – засяване на определени видове култури, които да са насочени към изхранване на дивите животни.
- ✓ Интервенция за трайни насаждения и отглеждане на азотфиксиращи култури в междуредията.
- ✓ Интервенция за разнообразяване на културите – предвидено е земеделските стопани да увеличат с една културите си и вече са включени земеделски производители със стопанства до 10 ха, които до момента бяха изключени от зелените изисквания.
- ✓ Интервенция за екстензивно поддържане на постоянно затревени площи - предназначена е за животновъдите с пасища, но ще има ограничения по отношение на ЖЕ.
- ✓ Интервенция за възстановяване и запазване на почвения потенциал.
- ✓ Интервенция за поддържане на буферни и екологични ивици.

Инструмент за управление на риска – за него ще се отделят до 3% от директните плащания за покриване на рискове от катастрофични събития.

Социалната условност ще се прилага от 2025 г., като контролът ще е поверен на Инспекцията по труда. Дотогава НССЗ ще проведе информационна кампания с фермерите по тази тема.

Секторни интервенции по Първи стълб

В сектор лозаро-винарство са предвидени 8 интервенции – 2 от тях са нови, 6 се прилагат и в настоящия програмен период.

- ✓ Преструктуриране и конверсия на лозя – ново по тази мярка е, че ще има подпомагане на производителите, които намаляват употребата на ПРЗ и минерални торове.
- ✓ Инвестиции в лозаро-винарския сектор – модернизиране на винарни.
- ✓ 2 мерки са предвидени за популяризиране в трети държави и информирани в държавите членки.
- ✓ Събиране реколтата на зелено.
- ✓ Застраховане на реколтата.
- ✓ Нова мярка е насърчаване на винения туризъм. Тя е с промоционален характер и ще може да се изпълнява само от признати междубраншови организации в сектора.

Оперативни програми за секторите Плодове и

зеленчуци, мляко и млечни продукти ще се прилагат и в новия програмен период. Новото е, че оперативни програми и в други сектори в България ще се прилагат след 2025 г.

В сектор Пчеларство ще се прилагат 9 интервенции:

- ✓ Интервенция за консултантски услуги, техническа помощ, обучение, информация и обмен на добри практики - ще се финансира провеждане на семинари, демонстрационни дейности, техническа помощ, разработване наръчник за добри пчеларски практики.
- ✓ 4 интервенции в материални и нематериални активи – допустимо ще бъде и закупуване на ветеринарни продукти срещу вароатозата.
- ✓ Подновяване на пчелните кошери – закупуване на нови кошери.
- ✓ Рационализиране на подвижното пчеларство – закупуване на техника и оборудване.
- ✓ Закупуване на оборудване за добив и първична обработка на пчелни продукти.
- ✓ Подпомагане на лабораториите за анализ на пчелни продукти.
- ✓ Действия за запазване и увеличаване на пчелните семейства – възможност за закупуване на майки и отводки.
- ✓ Финансиране на научни проекти за добавена стойност в сектора.
- ✓ Финансиране на проекти за комуникация и маркетинг.

Втори стълб - ПРСР с бюджет 1,4 млрд. евро - 39% са заделени за околна среда и климат.

Компенсаторни интервенции

- ✓ За животновъдство – 5 интервенции по агроекология и климат.
- ✓ Нова интервенция - Възстановяване и поддържане на деградирани пасищни територии – влагане на подходящи тревни смеси.
- ✓ Подпомагане на пасторализъм – разширен обхват в рамките на природните паркове и зоните по Natura 2000.
- ✓ Поддържане на земи с ВПС и опазване на местни породи животни, застрашени от изчезване.
- ✓ Предоставяне на услугата опрашване - нова интервенция.

Финансирано от програмата
МСАР на Европейския съюз

✓ 2 интервенции за подобряване на биоразнообразието – поддържане на местообитанията на червеногушата гъска в орнитологично важни места и в обработваеми земи.

✓ Нова интервенция - Създаване и възстановяване на екологичната инфраструктура.

✓ Насърчаване на използването на устойчиви практики и сортове.

✓ Дейности в необлагодетелствани райони.

✓ Дейности в зоните от НАТУРА 2000.

✓ Хуманно отношение към едри и дребни преживни животни.

✓ Горски мерки.

✓ Компенсаторни механизми в НАТУРА 2000 за гори.

✓ Горско-екологични дейности в горите.

Интервенции за трансфер на знания, информация и иновации – над 2% от бюджета

✓ Мерки за повишаване на консултантския капацитет, професионално-то образование и придобиването на умения – крайните получатели са земеделските стопани, с акцент малките земеделски стопанства и младите фермери. Съветническите услуги ще бъдат предоставяни от НССЗ, както и от браншови асоциации и организации. Ще бъдат изготвяни консултантски пакети за малки и млади земеделци.

✓ Интервенция Консултантски услуги – провеждане на семинари и курсове с цел придобиване на квалификация, отново с акцент малки и средни земеделци.

✓ Интервенция за подкрепа на оперативни групи за иновации ЕПИ АГРИ.

✓ Интервенция за сътрудничество, къси вериги на доставки и местни пазари.

✓ Система за знания и иновации в селското стопанство АКИС.

Инвестиционни интервенции – ще разполагат с над 29 процента от бюджета на ПРСР. За малки земеделци интензитетът на помощта ще е 50%, за

средни – 40% и за големи стопанства – 30 процента. Допълнителна помощ е предвидена за групи и организации на производители – плюс 25% и допълнителен процент на чувствителните сектори плюс 5%.

✓ Инвестиции в земеделски стопанства и инвестиции в преработка - по тези две интервенции ще има целеви приеми за малки стопанства и за биоземеделие.

✓ Интервенция за подкрепа на неземеделски дейности.

✓ Стартова помощ за млади фермери – 30 000 евро на проект.

✓ Подкрепа на схеми за качество – нова интервенция.

✓ Интервенция за организации и групи на производители.

✓ Инфраструктура за напояване – ще могат да участват Напоителни системи, както и сдружения за напояване и юридически лица, които предоставят услугата вода за напояване.

✓ Интервенция за възстановяване на земеделския потенциал след при-родни бедствия и катастрофични събития плюс превантивни дейности.

✓ Общински интервенции: Инвестиции в основни услуги в малките населени места, като ще се прилага нова дефиниция за селски райони и ще бъдат допустими 215 общини, докато в настоящия програмен период са били 232 общини.

✓ Подпомагане на Местните поделения на вероизповеданията.

✓ Подходът WOMP ще разполага с 8% от бюджета на ПРСР.

✓ Прилагане на финансови инструменти – финансиране за млади и малки стопани, стартиращи предприятия – прилагане на гаранцион-на схема за безлихвени и необезпечени кредити и самостоятелен кредитен фонд.

✓ Инструмент за управление на риска - взаимоспомагателен фонд за покриване на икономически загуби.

Финансирано от програмата
МСАР на Европейския съюз

Настоящата информация представя единствено възгледите на автора, който носи пълна отговорност за нейното съдържание. Европейската комисия не носи отговорност за начина, по който би могла да бъде използвана съдържанието се в материала информация.